3de. Jaargang — Curacao den 18n. September 1886. — N° 142

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI. N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES. *Aruba,* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA. *Bonaire.* - Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

19 Sept. *Harrison* van Liverpool.
25 „ *Maracaibo* „ Maracaibo.
25 „ *Caracas* „ New York.

CALENDARIO.

September.

19	XIV DOMINGO despues di Pentecostes.	
20	LUNA.	Stoe. Eustaquio i Comp. mm.
21	MARTES.	S. Mateo ap. i Evang.
22	RAZON.	Sta. Tomas di Villanueva, ob.
23	HUEBES.	S. Lino papa i Sta. Tecla, v. mm.
24	VIERNES.	N. SRA. DE LA MERCED.
25	SABRA.	Sta. Maria de Socos, v.

STAND DER MAAN.

L. K. 21 Sept. 1 ure 20 m. A. M.

Opkomst der Zon:
25 Sept. 6 ure.
Ondergang der Zon:
25 Sept. 6 ure.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

27 Sept. *Philadelphia* naar New-York
28 „ *Duitsche St.* „ Hamburg
29 „ *Maracaibo* „ Maracaibo

Post tenebras lux.

Na duisternis licht! mogen wij dankbaar uitroepen, nu de tijd en de mate der beproevingen, welke het Vicariaat van Curaçao getroffen hebben, thans geëindigd en volgemeten schijnen. Het licht is verschenen en verheugt ons als degenen, die langen tijd van de schaduwen des doods omringd waren en smachtend uitzagen naar de vertroostingen van den dag. En die vertroostingen zijn vele, na de zware verliezen door onze Missie in de laatste maanden geleden! De arbeid der Eerw. Zusters zal door de aankomst van een vijftal nieuwe heldinnen der christelijke liefde spoedig niet meer verzwakt of verminderd blijken; ook de scholen onzer buiten-parochiën gaan weder van genoegzaam personeel voorzien worden; de gelederen der Missionarissen werden aangevuld en versterkt; maar bovenal verheugen zich de geestelijkheid en de geloovigen over het feit dat hun weder een eerbiedwaardig Opperhoofd is gegeven in den persoon van den Hoogwaardigen tijdelijken Administrator-zelven.

Het behaagde den Heiligen Stoel van Rome, in de plaats van wijlen Mgr. H. J. A. Van Ewijk over de Missie van Curaçao den Hoogwaardigen Pater C. H. J. Reynen als *Vicarius-apostolicus* aan te stellen. Met eerbied brengen wij hier aan den nieuwbenoemden Vader en Bestuurder van dit Vicariaat den cijns onzer hulde en onderdanigheid; terwijl wij onder afbidding van Gods genade de hoop koesteren: dat onze Hoogwaardige Herder gedurende tal van jaren de zegeningen van het Katholiek Geloof in zijn Vicariaat moge zien vermeerderen en dieper wortel schieten.— Het was deze week reeds twee jaren geleden, dat de tegenwoordige Plaatsbekleeder van den H. Stoel in deze Katholieke Missie een providentiëele zending kwam vervullen. In onzen tijd immers is de bloei van het Katholiek Onderwijs meer dan ooit een voorwaarde van den duurzamen bloei onzer Heilige Katholieke Godsdienst. Welnu, de School te Pietermaai was onder de hooge goedkeuring en tot onuitsprekelijke vreugde van wijlen Mgr. van Ewijk een der eerste vruchten van de heilige zending, waartoe de toenmalige Vicarius der paters Dominicanen geroepen bleek. Later arbeidde Zijn Hoogwaardigheid als president in de *Commissie voor R. K. Scholen* en weldra verrees de jongensschool op Otrobanda.

Gelijk bij elke katholieke stichting van groote beteekenis, bleven ook hier de moeilijkheden en bezwaren niet uit. Het zaad, door de missionarissen met vertrouwen op Gods Voorzienigheid gestrooid, valt wel eens meer op den harden steengrond of langs den weg; en wat in goede aarde terecht kwam, had niet zelden in zijn eersten groei en opkomst te kampen met het onkruid, door den vijand heimelijk gezaaid. Maar thans zijn de dagen van de grootste zorgen voorbij: Gods goedheid en zegen toont zich onmiskenbaar reeds bij den aanvang van het bestuur des Hoogwaardigen Prelaats.

Het Katholieke Nederland heeft ons mildelijk geholpen: het doorluchtig Episcopaat, de Redactiën der katholieke Pers en onze weldadige geloofsgenooten van het Moederland hebben dan ook recht op de duurzame erkentelijkheid der katholieken van het Apostolisch Vicariaat Curaçao. Thans kan men hier met moed en vertrouwen den weg vervolgen, dien men zonder bovengenoemde hulp onder pijnlijke zorgen nog lang had moeten betreden. Daar is dan licht verschenen in de duisternis, krachtige bijstand ons verleend in zwaren en veelvoudigen nood; wij twijfelen niet of de arbeiders hier in 's Heeren wijngaard zullen ter eere Gods zich die hulp waardig betoonen. Moge voorts onze Hoogwaardige Vicarius in den loop van een zegenrijk bestuur immer getuige zijn van zulk een heilvolle éénheid van Geloof en Liefde tusschen het katholieke Nederland en zijne Curaçaosche Missie!

Ook onze medegeloovigen in deze Kolonie wenschen wij geluk met den zegen die hun dezer dagen van Boven geworden is: wij zijn overtuigd dat zij die weldaden Gods in hun hart waardeeren. Eerbied en liefde toch koesterden zij immer voor de eerwaarde zusters, wier getal nu met vijf nieuwe religieuzen vermeerderd is; hun missionarissen wanen van ouds verzekerd van de achting en het vertrouwen der Katholieken van Curaçao,— thans hopen wij, dat onder hen ook achting en vertrouwen zal betoond worden aan de Heeren Onderwijzers, die met opofferende liefde en uit vollen geloofsijver onzen grond betreden hebben om hun katholieke geloofsgenooten deelachtig te maken aan de weldaad van het Katholieke Onderwijs: dit onderwijs zal zeker op de hoogte zijn van onzen tijd, en daarom de kinderen onzer geloovigen tot degelijke burgers en voorbeeldige katholieken vormen. *Mede-* en *samenwerking* dus zij de leuze van de ouders en voogden onzer katholieke kinderen!

NOTICIA.

School Catolicanan.

Despues di un vacantie extraordinario di algun dia clasenan di nos School Catolicanan na Pietermaai i na Otrobanda a habri Dia Huebes pasar atrobo, i e dia-ai número di preceptornan tabata aumentar coe e tresnan koe a jega aki últimamente.

Na Pietermaai ora school a habri Reverendisimo Vicario a drenta ai huntoe coe Senjor F. J. A. van den Donk, *hoofdonderwijzer*, i despues di tabata presentur na su discípulo nobonan, Senjor van den Donk a hacié cargo di su mision grandi.— Na Otrobanda habrimentoe di clasenan a sosode coe mees solemnidad. N'é momentoe-ai tabata presente den local di school, Muy Rev. Pastoor Blommerde i Rev. Pader J. Onderwater, miembronan di *Comision di School Catolicanan*, acompanjar di Senjores A. Maane, *hoofdonderwijzer*, i Chr. Gijzen, hulp-onderwijzer. Despues koe Muy Rev. Pastoor Blommerde a declara clasenan habrir el a dirigi algun palabra di animacion na e discipulonan di clase superior, presentando nan Sr. Maane como nan preceptor nobo. Di mees manera Rev. Pader Onderwater a habri clase inferiornan coe un discurso corticoe recomenda e discípulonan obediencia i respeto na nan meester Gijzen.

Nos por bisa anto koe e dia-ai nos institucionnan di enseñanza catolica a drenta un era nobo di bida. Koe e preceptor nobonan ta competente i animar coe amor i entusiasmo den nan mision nos ta sigur, asina mees koe nos no ta duda, koe nan discípulonan lo corresponde nan coe amor i respeto á fin di facilita nan trabao pa koe nos school catolicanan, den poco tempoe, jega na e altura, koe nos ta desea i spera.

Un nobo feliz.

For di último noticianan di Hoelanda nos ta informa koe Senjor Mr. J. P. Smeele, Procureur Generaal di e Colonia-aki, a jega ajá dia 21 di Augustus gozando di perfecta salur despues di un feliz biaha. Nos ta congratula nos pa e motiboe-ai i nos ta apresura nos na pone noticia di su jegada na conocementoe di esnan koe lo informa esai tambe coe satisfaccion i contentamentoe.

Dios conserba Mr. Smeele salur den senq di su honorable familia i doené forza den su tarea como Representante di Catolicanan den Cámara hoelandes pa é dedica su talento i sabiduría na interes di su Patria, di nos Colonia i di Santa Religion Catolica.

Union di San Hosé.

Dia Huebes pasar pa ócho ora dianochi tabatin un reunion extraordinario di miembronan di e sociedad catolicaaí, den cual Muy Rev. Pader Jansen, fundador i director di Union di San Hosé aki na Curaçao, a bolbe encargé coe su direccion. Un número grandi di miembronan tabata presente pa doena nan director otro testimonio di nan amor, di cual semper nan a doena prueba innegable, principalmente na ocasion di su jegada for di Hoelanda.— Den un conferencia koe Muy Rev. Pader Jansen a tene coe su jioenan, manera e ta jama miembronan di Union, el a informa nan toer kiko el a haci na

nan fabor durante su ausencia. Pronto público di Curaçao lo ta testigoe di beneficionan koe e sociedad catolica-ai ta ofrece su miembronan, tantoe pa nan probecho temporal como espiritual.— Despues di a pasa algun ora contentoe i den di mas grandi armonia, e miembronan a retira pa nan cas coe siguranza nobo di stimacion di nan director.

Emancipacion di muher.

Corresponsal di *Tablet*, principal órgano católico di London, ta scirbi na su Redaccion for di Paris:

"Nos ta aki den plena estacion di partimentoe di prys na schoolnan; Ministro i homber grandinan di gobiernoe ta ocupar coe pronunciamento di discurso; nan ta formando un coleccion carioso di sofisma. Mi no por larga di menciona un frase di un discurso pronunciar den un School Nacional di Pintura pa mucha muher. E orador-aki ta un tal Mr. Havard, representando Mr. Goblet, Ministro di Instruccion pública; el a papia asina coe e mucha muhernan: "Den tempoe bieuw muhernan tabata reza mainta, pidi Dios nan pam di cada dia, awendia un muher ta capaz di reclama su pam coe soberbia for di su propio trabao." ¡ Asina sorto di doctrina pagano predicar na mucha muher artista, lo ta un consuelo tristoe pa nan meimei di e desenganjo amargoenan, koe ta spera nan den un carera asina insegura!"

Ta cos di poentra.

Papiando di e acogida magnífica koe autoridadnan di Estados Unidos a haci na e legado pontifical, koe tabata encargar pa entrega Su Eminencia Cardenal-Arzobispo di Baltimore su bonètji di Cardenal, *Libertà*, un courant liberal di Roma, ta scirbi:

"Di toer manera e recepcion doenar na e legado pontifical meste doena lugar di reflexion na nos gran hombernan di Estado, koe lo kier haci di Papa un ciudadano cualké. ¡ Pober hendenan! desgraciado di Italia si é meste tabata gobernar pa boso!"

Ta cos di poentra, si *Libertá* ta bon sigur koe no ta e *pober Hendenan-ai* ta goberna Italia, i si no ta nan a haci Italia berdaderamente desgraciado caba.

Un huicio protestant.

Un courant liberal i protestant di Suiza, *Nouvelle Gazette de Zurich*, papiando di pacificacion religiosa na Prusia, ta haci di mas grandi elogio na politica di Leon XIII:

"Ningun homber politico — e courant-ai ta bisa — i tampoco ningun catolica lo no por nenga koe relacion di Curia Romana coe Potencianan ta modificar na ventaha di Iglesia, for di tempoe koe Leon XIII ta riba Silja di Roma. No ta solamente necesidad di paz, koe gobiernonan tabata sinti, ma tambe sabiduria i prudencia di Papa, koe a pone fin na *Kulturkamp* den Alemania i den Suiza, dos pais na cenda guera religioso tabata di mas violenta."

Asina mientras na Roma prensa liberal Italiano ta insulta Papa, órganonan extrangero di toer color no por larga di haci homenage na su caracter i su cualidad elevá-nan.

——:o:——

VIERING

van het

ST. ROSA-FEEST.

(*III en Slot.* OTROBANDA).

De feesten ter eere van de H. Rosa van Lima laten voor de Katholieken een weldadige herinnering achter. Te gelijker tijd immers dat zij hun aandacht vestigden op de vrome levenswijze van een arme en nederige dochter van het schatrijke Perú; dat zij de deugden van die Heilige als een levensvollen afdruk van de wetten en raadgevingen des Evangelies bewonderden; dat zij, ieder in hun stand en betrekking, tot navolging van de christelijke nederigheid en kuischheid, van de liefde en dienstvaardigheid jegens noodlijdenden, of van welke deugden hunner Patrones ook werden opgewekt: gevoelden zij zich als katholiek gelukkig en met heiligen trots vervuld over de levenskracht welke, op zulke feesten, van hun Kerk uitgaat, en over den luister waarin zich die Kerk op haar feestgetijen zoo verrukkelijk vertoont. Nogmaals bleek zulks hier deze week op Otrobanda in de dagen der plechtige vereering van Amerika's eerste Heilige en Patrones van het Apostolisch Vicariaat Curaçao. De St. Anna-kerk was Zaterdag 's avonds om halfzeven uren met talrijke vereerders van de H. Rosa gevuld. De pastoor der gemeente, de Z. E. Heer C. Blommerde, geassisteerd door de eerw. Paters J. Onderwater en J. van der Veer smeekte met den Lofzang *Veni Creator* den zegen af van den H. Geest over de godvruchtige oefeningen, welke ter eere van de H. Rosa gingen aanvangen.

In de feestrede van dien avond werden door den eerw. pater J. Onderwater de geloovigen van de St. Anna-parochie gelukgewenscht met het voorrecht dat hun ten deel viel, om namens alle katholieken van het Vicariaat de H. Rosa in hun eerbiedwaardigen tempel plechtig te mogen verheerlijken als Patrones van geheel het Vicariaat Curaçao. In genoemde parochie heeft men inderdaad die onderscheiding weten te waardeeren, terwijl het kerkgebouw zelve door smaakvolle en deftige versiering de godsvrucht der geloovigen krachtig opwekte en verhoogde. Het altaar stond in vollen feestdosch getooid. Vóór het priesterkoor en altaar prijkte aan de eerste der kolommen de beeltenis der Patrones van het Vicariaat op een keurig vaandel. De Heilige Rosa was daarop voorgesteld in diepe overweging van den Gekruiste; haar gelaat weerspiegelde de engelreine onschuld harer ziel, en tegelijk haar innige liefde voor den lijdenden Godmensch, dien zij met zulk een volmaaktheid op den weg van smarten en vernedering gevolgd heeft. Rond haar beeltenis en op een fraai schild boven het vaandel, was door een keurige hand een schat van bloemen aangebracht.

Verleden Zondag heette terecht een jubeldag voor de geloovigen. Daags te voren kwam allen het bericht verblijden, dat Curaçao weder zijn Apostolischen Vicaris ontvangen had; de eerste plechtige optreding van Zijne Hoogwaardigheid geschiedde thans in de kerk op Otrobanda en was het celebreeren van een H. Mis, die door haren luister de harten der geloovigen verrukte. Onder de eerwaarde assistenten bevonden zich Pater A. L. M. Jansen en de nieuw-aangekomen Pater-missionaris J. Van der Veer. Het was een voldoening voor allen, dat na het Evangelie onze nieuwe arbeider in de Curaçaosche Missie, de WelEerw. Heer J. Van Rijn, den kansel besteeg. In de Nederlandsche taal hoorden na de geloovigen Sta. Rosa's lof verkondigen, en zeker zal menigeen tot de Hemelsche Patrones een dankbede hebben gericht, dat Zij bij den goeden God in de laatste weken zooveel zegen voor onze Missie verworven heeft. Het orkest van de nog jeugdige "Sociedad Filarmónica *Progreso*" begeleidde onder de H. Dienst den zang onzer koristen, en gaf hier een proeve van den grooten aanleg, die onzen landgenooten hier als aangeboren is, voor de edele toonkunst. Een plechtig Lof en een hartverheffende predicatie door den Eerw. Pater G. Willems hadden des avonds plaats, waarna talrijke geloovigen, onder welke ook de heeren Onderwijzers, uit Nederland dezer dagen aangekomen, zich godvruchtig tot een processie vormden ter eere van het H. Sacrament.

Op den dag der sluiting van de Sta. Rosa-feesten waren nogmaals de Hoogwaardige Vicarius Apostolicus en zijn geestelijkheid des avonds vóór het H. Altaar nedergeknield. De laatste predicatie werd gehouden door den Z. E. Heer C. Blommerde, die reeds in de parochie, aan de H. Rosa gewijd, en later te Pietermaai zoo ijverig en krachtig tot verheerlijking van onze Heilige Patrones zijn medewerking had verleend. Thans was het de schoonste der deugden, welke de H. Maagd van Lima versierde, die de gewijde redenaar tot onderwerp van een heerlijke feestrede gekozen had. Met het meesterschap dat Pastoor Blommerde over de Papiamentsche taal bezit, en met alle gaven van zijn redenaarstalent op dien avond bijzonder gesteund, werd de heilige deugd van kuischheid en zuiverheid in hare noodzakelijkheid voor iederen levensstaat, en haar engelachtige beoefening door de H. Rosa van Lima op boeiende wijze voorgesteld. Het was of op dat laatste feestuur de verhevene Patrones in den vollen stralenkrans van haar heiligheid voor de geloovigen verschenen was. Dankbaar steeg ten slotte het blijde Te Deum tot den troon van Hem die "wonderbaar is in zijn Heiligen", en die niet het onmogelijke beval toen Hij zeide: "Weest volmaakt gelijk Uw Vader in den Hemel volmaakt is." Nog eens! de feesten ter eere van de H. Rosa de Lima gevierd zullen ongetwijfeld een diepen zedelijken indruk onder onze geloovigen achterlaten, en hen versterken in liefde en vereering jegens hun glorierijke Patrones.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 1sa September 1886.

De quarantaine voor vaartuigen, komende van Fransch-Guyana, opgeheven.

Ter Gouvernements-Secretarie zijn ter inzage van belangstellenden nedergelegd het "Bericht aan Zeevarenden," uitgegeven door de Afdeeling Hydrographie van het Ministerie van Marine, te 's-Gravenhage, N°. 29 t/m. 33 van 1886.

Door den Gouverneur zijn de navolgende bedragen ontvangen t. w.:

— van den Heer J. H. Ferguson, Zr. Ms. Minister-Resident in China en oud-gezaghebber van Aruba *f* 35,— ten behoeve van de arme bevolking van Aruba; en

— van den Heer C. A. Bergen te Colon *f* 223,—, als opbrengst eener door hem te dier plaatse gehouden collecte, ten behoeve van de noodlijdenden op Bonaire ten gevolge van den storm van 17 Augustus jl.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

NEDERLAND.

Bij gelegenheid van het bezoek van den koning van Portugal te Soestdijk werd door Z. M. aan prinses Wilhelmina de koninklijk Portugeesche dames-orde der Heilige Isabella vereerd.

— Het nieuwbenoemde lid der Tweede Kamer voor het district Leiden, de heer mr. J. P. Smeele, is Zaterdag 21 Augustus des morgens in den besten welstand te 's-Gravenhage aangekomen.

SCHEVENINGEN, 1 September. De groote badinrichting alhier is een prooi der vlammen geworden. Ook het Casino is afgebrand. De schade beloopt $ 800.000.

— Aan een brief van een kapitein van het Indische leger ontleent de *Zw. Ct.* het volgende:

Ik zou er bijna toe kunnen overgaan om te schrijven: „Het Indische leger bestaat eigenlijk niet meer." Men vindt in de garnizoenen de geraamten van bataljons en compagnieën, uit eenige officieren en wat kader samengesteld ... maar het vleesch, de valido manschappen nl., zitten op Atjeh. Tot hoe lang zij daar valide blijven — weet men, helaas! Gelukkig echter, dat de verschrikkelijke berri-berri eenigszins tot staan schijnt te zijn gekomen.

Er zijn te Atjeh nu nog compagnieën, die van haar organieke sterkte geen 25 soldaten onder de wapens brengen. Om kleine expeditionnaire troepen bij elkaar te krijgen, zooals naar Eandor, Poeloe-Bras en nu weer naar Rigas, worden alle bataljons geplunderd; aan de verplaatsingen, overplaatsingen en detacheeringen komt dan ook geen einde! Hoe alle banden van korpsgeest en kameraadschap daardoor verslapt worden, ligt voor de hand. Zoo dien ik nu in de laatste vier jaren onder mijn 5e. kolonel en mijn 13e. bataljons-commandant—en commandeer ik mijn 9e. compagnie!!! Wat zeggen de kameraden in Holland daarvan!?...

BUITENLAND.

ROME, 2 Sept.— Frankrijk heeft het voorstel van Z. H. den Paus, dat mgr. Algliardi voorloopig als buitengewone gezant des Pausen naar Peking zal gaan, als oplossing zijner bezwaren aangenomen.

— 3 Sept. De cholera eischt nog op onderscheidene plaatsen slachtoffers. Te Torre del' Annunciata, bij Napels, heerscht de ziekte in een zeer hoogen graad, en veroorzaakt vele sterfgevallen.

BERLIJN, 1 Sept.— Prins Wilhelm, zoon van den Kroonprins, zal volgens een algemeen verspreid gerucht zich naar Petersburg begeven, om te trachten een verzoening te bewerken tusschen den Czaar en Vorst Alexander.— 2 Sept. De Keizer van Duitschland blijft zich bijzonder beijveren om de verzoening tot stand te brengen.

2 Sept.— In Duitschland laten zich de Katholieken, de Fortschrittler-partij en de Conservatieven ten gunste uit van Bulgarije, hetgeen bij v. Bismarck's lijforganen niet weinig kwaad bloed gezet heeft.

PARIJS, 1 Sept.— De Republique Française maakt een artikel openbaar van de *Nordd. Alg.* waarin gezegd wordt dat Duitschland het oog steeds moet gevestigd houden op Frankrijk, omdat daar buitengewone krijgstoerustingen plaats hebben. Dat artikel heeft opzien gebaand in de pers en bij de diplomatie.

De *Matin* gelooft, dat Prins v. Bismarck, die er bij den Czaar van Rusland is ingeloopen, zich nu op Frankrijk wreken wil.

BRUSSEL.— De werklieden-manifestatie te Brussel is 16 Augustus zonder eenige oproerige botsing afgeloopen; zij bleef trouwens zeer ver beneden hetgeen er van verwacht was. In plaats van 50,000 of zelfs 100,000, zooals was aangekondigd, bedroeg het aantal manifestanten nauwelijks 15,000, en zeker zou de geheele vertooning nog veel minder succès gehad hebben indien de organiseerders niet gezorgd hadden, de demonstratie juist met de nationale feesten to doen samenvallen, welke op zichzelven reeds de geheele stad in beweging brengen. Den 14n. Aug. 's avonds werd het jaarlijksche feest geopend met een monster-taptoe of buitengewoon luisterrijken fakkeloptocht, waarbij 60 tamboers, een korps trompetters en elf muziekkorpsen elkander afwisselden in het leven maken en soms ook wel samenvielen tot schrik van hen, wier gehoor tegen zulk een disharmonie niet bestand was. Behalve fakkels, werden ook ballons, "petroleumbommen" of met petroleum verlichte bollen, transparanten en bengaalsch vuur in den stoet rondgedragen; maar het regende flink en dit bedierf de aardigheid.

CARACAS. Den 9n. dezer zijn hier eenige schokken van aardbeving gevoeld.

— Aardschokken werden sedert het begin dezer maand ook vermeld als waargenomen in Griekenland, Charleston (7 Sept.) en andere plaatsen van N.-Amerika.

De Bulgaarsche Crisis.

1 September.— Vorst Alexander is te Clena (tusschen Tirnova en Sofia) aangekomen. Te Philippopel werd de Vorst met geestdrift ontvangen.—De revolutionaire troepen, die zich op de heuvelen in de nabijheid van Sofia gelegerd hadden, zijn omsingeld

geworden. De officieren werden in arrest gezonden en de soldaten ontwapend.

— De voornaamste bladen in Rusland komen er duidelijk voor uit, dat Vorst Alexander zich de ongenade van den Czaar heeft op den hals gehaald, doordien hij de strevingen der Russische politiek op het Balkan-schiereiland tegenwerkte. „Bulgarije — zegt een blad te Moscou — diene zich te herinneren dat het aan Russisch bloed zijn ontstaan te danken heeft, en dat slechts onder bescherming van Rusland zijn bestaan verzekerd kan worden; het behoort derhalve de partij van Rusland te kiezen."

— 4 Sept. Uit Sofia wordt gemeld, dat Vorst Alexander openlijk verklaard heeft, afstand te zullen doen van den troon. Reeds heeft hij dit heden in eene aanspraak tot de officieren van zijn leger bekend gemaakt, terwijl hij er den Duitschen en den Russischen consul insgelijks kennis van gegeven heeft. Waarschijnlijk zal de Vorst binnen twee dagen vertrekken: een groote Raad wordt gehouden om een Regent te benoemen. De officieren van het leger willen hun Vorst met geweld terughouden: in allen geval zijn zij besloten geen Russischen gevolmachtigde te ontvangen.— De geheele liberale Duitsche pers openbaart sympathie voor Bulgarije. De *Neue Freie Presse* drukt den wensch uit, dat Alexander in Bulgarije blijven zal: het blad is er zeker van, dat de Vorst wel in staat is om de wanorde, door Rusland in zijn land gekweekt, te doen ophouden.

CELEBRACION

DI

FIESTA DI SANTA ROSA.

(NA OTROBANDA.)

III *i fin.*

Fiestanan celebrar aki na honor di Sta. Rosa di Lima ta larga un recuerdo bienhechor atras pa Catolicanan. A lo menos na mees tempoe koe e solemnidadnan tabata tiha atencion di Catolicanan riba bida santoe di un jioe pober i humilde di Perú rikísimo; na mees tempoe koe Catolicanan tabata admira virtudnan di e Santa como un cópia biboe di ley- i consehonan di Evangelio: na mees tempoe koe nan, cada un den su clase i posicion, tabata worde excitar pa imita humildad cristiana i pureza, amor i benevolencia pa menesterosonan, ó cualke otro virtud di nan Patrona: nan tabata sinti nan feliz, como Catolica, i jenar di orguljo riba forza di bida di nan Iglesia, koe na ocasion asina ta larga hende sintié, riba e briljo den cual e Iglesia-ai ta presenté asina espléndidamente den su fiestanan. Ainda un bé mas esai tabata probar den e siman-aki na Otrobanda den e dianan di veneracion solemne di e promer Santoe di América i Patrona di Vicariato Apostólico di Curaçao. Dia Sabra anochi pa mitar di siete ora di anochi misa di Santa Ana tabata jeen di venerador di Santa Rosa. Pastoor di e parokia-aí, Muy Rev. Senjor C. Blommerde, asistir pa Rev. Padernan J. Onderwater i J. van der Veer, a canta *Veni Creator* implorando bendicion di Espíritu Santo riba egercicionan di debocion, koe tabata bai coeminsa na honor di Santa Rosa.

Rev. Pader Onderwater a felicita crejentenan di parokia Santa Ana den su oracion di fiesta di e anochiaí, pa e privilegio koe a corresponde nan di glorifica Santa Rosa coe tantoe solemnidad den nan templo como Patrona di henteer Vicariato di Curaçao. I en verdad, Catolicanan di Otrobanda a sabi di moestra valor di e distincion-aí, mientras koe adorno di nan edificio sagrado mees tambe a contribui grandemente na excita i eleva nan debocion. Interior di e templo tabata adornar coe toer su gala di fiesta. Riba promer pilar dilanti di altar un elegante imagen di e Patrona di Vicariato tabata ostenta den un boenita estandarte. Santa Rosa tabata representar aí den un meditacion profundoe riba Cristoe crucificar; su cara tabata despedi inocencia angelical di su alma, i na mees tempoe e amor intimo pa Dios-Hende sufriendo, koe el a sigi coe asina tantoe perfeccion riba camina di sufrimentoe i di humiliacion.

Dia Domingoe pasar tabata un berdadero dia di júbilo pa crejentenan. Un dia adilanti noticia di koe Curaçao a haja atrobe su Vicario Apostólico atrobe a bin alegra toer hende: Su Ilustrísima lo a ofrece su promer Sacrificio como tal den misa di Otrobanda, i esai tabata un Santo Sacrificio, koe a conmove coerazon di crejentenan agradablemente. Tabata un satisfaccion pa toer hende, ora nos Misionario nobo, Rev. Senjor G Van Rijn, a subi preekstoel despues di Evangelio. E ora-ai crejentenan a tende gloria di Santa Rosa elocuentemente cantar na Hoelandes, i ta sigur koe nan a dirigi un oracion di gradicimentoe na nan Patrona Celestial pa tantoe bendicion koe el a haja cerca bon Dios den último simannan-aki pa nos Mision. Nos no por larga di recorda aki e plausible cooperacion di Senjores miembronan di Harmonia Filarmónica *El Progreso* coe Coro di nos Cantadornan. E oranan-ai nan Orquesta a moestré hopi bez berdaderamente inspirar. Anochi tabatin Lof solemne coe predicasji di Rev. Pader Willems. Despues di esai un número grandi di crejente, den cual tabatin Senjores Preceptor Catolicanan, a forma coe debocion un procesion na honor di Santísimo Sacramento.

Anochi di dia di ceramentoe di fiestanan di Santa Rosa Ilustrísimo Vicario Apostólico i su clero tabata ainda un bé más na roedia dilanti di Altar. Ultimo predicasji tabata hacir pa Muy Rev. Senjor C. Blommerde, koe na parokia di Santa Rosa caba, i despues na Pietermaai a contribui coe muchoe zelo na veneracion públiconan di nos Santa Patrona. Aki e orador sagrado a escohe e virtudnan di mas boenita, koe tabata adorna Santa Rosa di Lima, pa materia di su sublime oracion di fiesta. Coe su conocementoe di Papiamentoe i particularmente judar e anochi-aí pa toer su donnan di talento oratorio, Pastoor Blommerde a pinta coe toer color di mas boenita e virtud santa di pureza i castidad den toer su balor pa cualke estado di bida, den e manera angelical koe Santa Rosa a practiké. Tabata como si, na e último momentoe di fiesta, nos Patrona a presenté na crejentenan den pleno briljo di su santidad; i coe gratitud toer Catolicanan a eleva por fin un *Te Deum* na trono di E, koe ta "milagroso den su Santoenan", i koe no a recomenda un imposible ora El a bisa: "Sea perfecto manera boso Tata den Cieloe ta perfecto."

¡Ainda un bé mas! e fiestanan na honor di Santa Rosa di Lima lo larga un profundo impresion moral riba Catolicanan, i fortifica nan den e amor grandi i veneracion koe nan ta sinti pa nan Patrona.

Post tenebras lux.

¡Despues di tiniebla, luz! Asina nos a esclama coe gratitud, awor koe ta parce koe tempoe di proebamentoe a caba pa Vicariato di Curaçao, koe su heridanan ta curando, koe midir di e proebamentoenan-aí a jena. Luz a presenta i ta alegra nos manera esnan, koe, hajando nan hopi tempoe largoe den sombra di morto, sufriendo ta spera dia di consolacion. ¡I e consolacionnan-aí ta hopi pa nos! Jegada di cincoe heroina nobo di caridad cristiana lo haci koe pronto trabao di nos Reverendo Zusternan lo no falta forza; schoolnan di nos parokianan di coenucoe también ta bai ta provisto coe suficiente meestores; fila di Misionarionan ta aumentar i fortificar; ma principalmente clero i crejentenan ta alegra nan pa motiboe koe nan a bolbe haja un venerable Hefe, den persona di nos Reverendísimo Administrador temporario mees.

Santa Silja di Roma a haja bon di pone Reverendísimo Pader C. H. J. REIJNEN como *Vicario Apostólico* riba Mision di Curaçao, na lugar di difuntoe Monseñor H. J. A. VAN EWIJK. Coe respeto nos ta ofrece aki tributo di nos homenage i deferencia na e Tata i Director nobo di e Vicariato-aki; mientras nos ta spera, implorando gracia di Dios: koe nos Ilustrísimo Pastor, durante muchoe anja, lo tin fortuna di mira bendicionnan di Fé Católica aumenta i penetra mas profundo den su Vicariato.— E siman aki a cumpli dos anja, koe actual Representante di Santa Silja den e Mision Catolica-aki a bin cumpli un mandato providencial, nos por bisa. Den nos tempoe-aki, florecementoe di Ensejanza Catolica ta, mas konunca, un condicion pa progreso ej nos Santa Religion Catolica. Pdi netrar di e berdad-aí, un di e premer frutanan di e mision santa, pa cual Ilustrísimo Pader Reynen tabata jamar aki, ta e School Catolica koe, como Vicario di Pader Dominicanonan caba, el a establece na Pietermaai, coe aprobacion i contentamentoe grandi di difuntoe Monseñor van Ewijk. Despues Su Ilustrísima a traha como President den *Comision di School Catolicanan*, i pronto un otro school catolica pa muchа hombеr tabata fundar na Otrobanda.

Manera ta sosode semper na fundacion di cualke institucion catolica, aki també no a falta dificultad i oposicion. E siminja, koe misionarionan a tira coe confianza riba Providencia di Dios, a cai mas bien riba tera secoe o cantoe di camina: i e parti koe a cai den bon tera, tabatin di lucha hopi na su nacementoe contra jerba sjimaron, koe enemigoenan a planta na scondir banda di dié. Ma awor ja e dianan di major cuidao a pasa: bendicion i bondad di Dios a larga nos sinti nan na principio caba di direccion di nos Ilustrísimo Prelado nobo.

Catolicanan di Hoelanda a juda nos hopi: ilustrísimo episcopado, Redaccion di Prensa catolica i nos bendadoso correligionarionan di Hoelanda tin derecho tambe anto riba reconocementoe eterno di Catolicanan di Vicariato Apostólico di Curaçao. Coe ánimo i confianza nos por sigi aki awé e camina, riba cual, sin e judanza koe nos a menciona aki riba, nos lo mesteer a camna largoe tempoe ainda coe muchoe cuidao i pena. Ata anto un luz koe a presenté meimei di tiniebla: e apojo grandi doenar na nos den nos necesidad; nos no ta duda koe e obreronan, koe ta traha den e vinja-aki di Senjor, lo moestra, pa honor di Dios, koe nan ta digno di e judanza-aí. Dios doena koe den curso di su direccion jeen di bendicion nos Ilustrísimo Vicario por ta semper testigoe di asina un unidad saludabel di Fé i Amor den Hoelanda Catolica i su Mision di Curaçao.

Na nos roemannan di religion di e Colonia-aki també nos ta felicita pa e bendicion koe a baha for di cieloe den e dianan-aki riba nan; nos ta combencir koe den nan coerazon nan ta aprecia i gradici e fabornan-aí di Dios. A lo menos semper nan a sinti respeto i amor pa reverendo zusternan, koe awor a aumenta nan número coe cincoe religioso mas; misionarionan tabatin for di tempoe bieuw caba, siguranza di stimacion i confianza di Catolicanan di Curaçao,— awor nos ta spera, koe nan lo moestra aprecio i confianza na e Senjores Preceptornan també, koe, inspirar pa zelo di nan fé, a pisa suela di nos Isla pa sacrifica nan coe amor i haci nan roeman catolicanan toca parti di beneficionan di Ensenjanza Catolica: e ensenjanza-aki lo ta sigur na altura di nos tempoe i p'esai lo e forma jioe di nos crejentenan como bon ciudadano i católica ehemplar. ¡Koe divisa di tata- i tutornan di nos jioe catolicanan sea anto: *Proteccion i Cooperacion!*

Rebista del Mercado.

NEW-YORK, Set. 7, 1886.

Azúcar. — (Mercado quieto).			
Caba-Mascabado	4	@	4½
idem Centrífugo	4⅞	@	5¼
Ptº Rico	4 9/16	@	4⅞
Aloe (Quieto.)	3½	@	4
Brazilete.			
Delgado	20	@	25
Grueso	$ 25	@	30
Café. (Existencia 22.600 sacos. Mercado firme.)			
MARACAIBO.			
Trujillo	8½	@	9¼
Boconó	8¾	@	9½
Mérida	9	@	12
Cúcuta	9½	@	10¾
Clases extra	11½	@	13
SABANILLA. (Existencia 13.800 sacos. Mercado firme).			
Ordinario	8¾	@	9½
Regular	9	@	10
Bueno	9½	@	10½
Superior	10½	@	11
Clases extras	11	@	13½
LA GUAIRA, CARÁCAS Y Ptº CABELLO. (Existencia 13.200 sacos. Mercado firme).			
Trillado	9	@	9¾
Descerezado	10	@	12¼
CORO	8¼	@	9¼
CIUDAD BOLIVAR	9	@	12
Bálsamo Tolú	27	@	27½
Bálsamo Copaiba	27	@	27½
Cueros de chivo. (Firme.)			
Coro escojidos 1ª		@	56½
Coro escojidos 2ª		@	36½
Coro escojidos 3ª		@	36½
Maracaibo (Quieto)		@	29
Rio Hacha sin los pequeños		@	32½
La Guaira & Ptº Cabello	26	@	27
Cueros de venado. (Buena demanda.)			
Orinoco	24	@	25
La Guaira	26	@	27
Ptº Cabello		@	26
Cueros de Res. (Regular demanda).			
Dulces La Guaira		@	16½
„ Ptº Cabello	17½	@	17¾
Salados	12½	@	12½
MARACAIBO. (firme.)			
Dulces	16	@	17
Salados	12¾	@	13
SABANILLA, sin escojer	15¾	@	16
BOGOTÁ, idem	18	@	19
RIO HACHA, sin escojer	13½	@	13¾
ORINOCO, sin escojer		@	18½
Pto. PLATA		@	14½
Caucho. (Mercado firme).			
Pará fino	82	@	84
„ ordinario	64	@	65
Cacao. (Quieto).			
Maracaibo	22	@	23
Carácas	17	@	18½
Dividivi de Curazao.			
(Sin demanda)	$ 28	@	35
Maracaibo		@	35
Hueso. (por 2,000 lbs.)		@	22½
Lana. (Quieto.)	9	@	11
Miel de Abeja.			
de Cuba, por Galon en depósito	39	@	40
de Stº Domingo. „ „	35	@	36
Palo de Mora. (Mercado Quieto.)			
Maracaibo	17.00	@	18.00
Sabanilla	17.00	@	18.00
Zarrapia. (Existencia 260.000 lbs.)			$ 1.00

CAMBIOS. ☞ El cambio en Paris sobre Lóndres está hoy á fr 25.28.

Sobre Lóndres	Letras Banqueras	á 3 d | v	$	@ 4 85
id.	„	„ 60	„	@ 4 82
Sobre Paris,	„	„ 3	frcs	@ 5 20⅝
id.	„	„ 60	„	@ 5 23¾
Sobre Hamburgo	„	„ 3	M.	@ 95½
id.	„	„ 60	„	@ 95

IMPRENTA DE LA LIBRERIA.